EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

21.5.2012 B7-0233/2012

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, B7-0113/2012

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl Jaunimo galimybių iniciatyvos
(2012/2617(RSP))

Pervenche Berès
Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu

B7-0233/2012

Europos Parlamento rezoliucija dėl Jaunimo galimybių iniciatyvos (2012/2617(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 26 d. klausimą Komisijai dėl Jaunimo galimybių iniciatyvos (O-000106/2012 – B7 0113/2012),

– atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl strategijos „Europa 2020“ ir į penkis svarbiausius strategijos tikslus,

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Jaunimo galimybių iniciatyvos“ (COM(2011)933),

– atsižvelgdamas į užimtumo teisės aktų rinkinį „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas”, kurį 2012 m. balandžio 18 d. pateikė Komisija (COM(2012) 173),

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Bendrosios rinkos aktas. Dvylika svertų augimui skatinti ir pasitikėjimui stiprinti. „Bendros pastangos skatinti naująjį augimą“ (COM(2011) 206),

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Judus jaunimas“ –iniciatyva išlaisvinti jaunimo potencialą, kad Europos Sąjungos ekonomikos augimas būtų pažangus, tvarus ir integracinis “ (2010)477),

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2012 m. metinė augimo apžvalga“ (COM(2011)815),

– atsižvelgdamas į savo 2010 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuočių ir praktikos padėties stiprinimo[1],
– atsižvelgdamas į savo 2011 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl žmonių su negalia judumo ir įtraukties ir 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios[2],

– atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 9 d. rezoliuciją dėl ES strategijos dėl romų įtraukties[3],

– atsižvelgdamas į 20101 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo Liuksemburge išvadas dėl jaunimo užimtumo skatinimo, siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų,

– atsižvelgdamas į 2012 m. sausio 30 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškimą „Augimui palankaus konsolidavimo ir darbo vietų kūrimui palankaus augimo link“,

[1] Priimti tekstai, P7_TA(2010)0262.
[2] Priimti tekstai, P7_TA(2011)0453.
[3] Priimti tekstai, P7_TA(2011)0092.

– atsižvelgdamas į 2012 m. Europos Komisijos Pirmininko J. M. Barroso raštą dėl jaunimo nedarbo, perduotą aštuonioms valstybėms narėms,

– atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 28 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto darbo dokumentą (SOC)450 dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui COM(2011) 933,

– atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Direktyvą 2000/78/EB, kuria nustatomi bendrieji vienodo požiūrio užimtumo ir profesinės srities pagrindai,

– atsižvelgdamas į Europos pagrindinių teisių chartijos 15, 31 ir 32 straipsnius,

– atsižvelgdamas į SESV XII antraštinę dalį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi Europos Parlamentas savo 2010 m. rezoliucijoje dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuočių ir praktikos padėties stiprinimo išdėstė savo poziciją ir paragino Europos Komisiją, valstybes nares, socialinius partnerius ir kitus suinteresuotus dalyvius pagal savo kompetenciją, *inter alia*:

  – nedelsiant veikti dėl strategijų, ekonomikos ir darbo rinkos politikos sričių, siekiant sukurti jaunimui daugiau ir geresnių darbo vietų, stengtis, kad jaunimas, baigęs laikinąjį darbą ir nemokamas stažuotes, kurios nesuteikia jokio darbo užmokesčio ir darbo sąlygų pagerinimo ar stabilesnio užimtumo formų, nepatektų į nesaugumo gniaužtus,

  – sustiprinti nacionalinę darbo rinką, švietimo ir mokymo politiką įtraukiant Europos jaunimo garantijas, pagal kurias Europos Sąjungoje kiekvienam jaunam žmogui būtų užtikrinama teisė gauti darbą, stažuotę, papildomo mokymo arba derinamo darbo ir mokymo pasiūlymą praėjus daugiausia 4 mėn. nedarbo laikotarpiui;

  – suaktyvinti pastangas, siekiant sumažinti mokyklas paliekančių asmenų skaičių, ir sukurti nesimokantiems, nedirbantiems ir mokymuose nedalyvaujantiems jaunuoliams skirtas pagalbos strategijas;

  – pagerinti švietimo ir darbo tarpusavio ryšį, geriau priderinant mokymo programas prie darbo rinkos poreikių, suteikiant kokybiškas stažuotes su padoriu uždarbiu ir tinkamas darbo sąlygas, parengiant Europos stažuočių kokybės chartiją, kurioje būtų numatyti minimalūs stažuočių standartai, kuriais būtų siekiama užtikrinti mokymo vertę ir išvengti išnaudojimo, suteikiant socialinę apsaugą, ir profesiniu mokymu palengvinti jaunimo perėjimą nuo mokymosi prie darbo;

  – padidinti pastangas sukuriant ir įdiegiant Europos formaliojo ir neformaliojo mokymo sertifikavimo ir pripažinimo sistemą, ją siekiant pagerinti nacionalinės ir tarptautinės darbo rinkos judumą;

  – užtikrinti, kad integracinėse politikos srityse nebūtų jaunimo diskriminacijos, ir spręsti

tam tikrų jaunimo grupių, pavyzdžiui, migrantų, tėvų, romų ir neįgaliųjų, kurios dažniausiai turi kliūčių patekti į darbo rinką, problemas;

B. kadangi nuo 2010 m. po menko ekonomikos atsigavimo nedarbo lygis vėl kyla (Europos Sąjungoje vidutinis nedarbo lygis siekia 10 proc. ir jaunimo nedarbas yra daugiau kaip 22 proc.), o ekonominės prognozės rodo atsinaujinusią ekonomikos stagnaciją su kylančiu nedarbo lygiu ir artimiausiu metu neprognozuoja jokio atsigavimo, kuris galėtų pasiūlyti daug darbo vietų;

C. kadangi jaunimo užimtumo padėtis įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi: nedarbo lygis kai kuriose valstybėse yra mažesnis nei 10 proc., o kai kuriose, kurias labiausiai palietė krizė, siekia beveik 50 procentų;

D. kadangi jaunimo nedarbo problemą galima išspręsti tik prasmingu būdu, kai jis išnagrinėjamas atsižvelgiant į bendrą nedarbo padėtį valstybėse narėse ir į bendrą ekonomikos sistemą, kuri apima nacionalinę darbo rinką;

E. kadangi viena iš aukšto jaunimo nedarbo lygio priežasčių yra naujų darbo vietų stoka;

F. kadangi neigiamas finansų ir ekonomikos krizės poveikis ir ypač euro zonos valstybės garantuotos skolos krizė Europoje dar stipriau palietė jaunus žmones, ypač tuos, kurie neįgijo ar nesugebėjo įgyti privalomojo vidurinio ar aukštesniojo išsilavinimo, kuriuos lydi ilgalaikis nedarbas ir socialinė atskirtis ir tie, kurie gyvena ekonomiškai nepalankiuose regionuose; šie jauni žmonės pateko į ypatingai blogą padėtį;

G. kadangi grėsmingas jaunimo nedarbo lygio augimas Europos Sąjungoje kelia grėsmę daugelio jaunų žmonių ekonominei ir socialinei ateičiai ir verčia juos brangiai sumokėti už krizę;

H. kadangi norint spręsti jaunimo nedarbo problemas ES būtina daugiau investuoti į švietimą ir mokymą;

I. kadangi veiksmingos priemonės apima darbuotojų perkėlimą iš nykstančių pramonės vietų į augančius sektorius, taikant inovacijas ir kuriant naujas darbo vietas;

J. kadangi 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Taryba sutarė dėl strategijos „Europa 2020“ ir penkių svarbiausių jos tikslų, įskaitant šiuos:

– sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių iki mažiau nei 10 %;

– padidinti 30–34 metų žmonių, įgyjančių aukštąjį išsilavinimą, skaičių mažiausiai iki 40 %;

– siekti padidinti 20–64 metų amžiaus grupės moterų ir vyrų užimtumo lygį iki 75 %, be kita ko, skatinant aktyvesnį jaunimo, vyresnio amžiaus ir žemos kvalifikacijos darbuotojų dalyvavimą bei geresnę legalių migrantų integraciją;

– skatinti socialinę aprėptį, visų pirma mažinant skurdą, siekiant panaikinti bent 20 mln. žmonių skurdo ar atskirties grėsmę;

K. kadangi Europos Komisija savo komunikate dėl Bendrosios rinkos akto teisingai atkreipia dėmesį į tai, kad tolesnis bendrosios rinkos gilinimas suteiktų galimybių sukurti darbo vietas ir užtikrinti gerovę, kurio skubiai reikia siekiant ekonomikos apyvartumo ir sprendžiant dabartinės ekonomikos krizės problemas;

L. kadangi Europos Komisija savo komunikate dėl judaus jaunimo paskatino valstybes nares pristatyti „Jaunimo garantijos" iniciatyvą ir taip pat paragino valstybes nares aktyviau veikti, siekiant įgyvendinti tokias garantijas;

M. kadangi per 2012 m. sausio 30 d. vykusį susitikimą Europos Vadovų Tarybos nariai paskelbė pareiškimą, kuriame ragina valstybes nares gerinti darbo pasiūlą ir sumažinti jaunimo nedarbą, ir baigdami atkreipė dėmesį į tai, kad būtina siekti, kad jaunimas, praėjus keliems mėnesiams po mokyklos baigimo, gautų kokybišką darbo, tęstinio mokymosi, praktikos ar stažuotės pasiūlymą;

N. kadangi 2012 m. sausio 31 d. Europos Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso aštuonioms valstybėms narėms, kuriose jaunimo nedarbo lygis gerokai viršija ES vidurkį, perdavė raštus ir į šias valstybes nares buvo nusiųstos veiksmų grupės, kurios turėjo padėti perengti jaunimo užimtumo planus;

O. kadangi šioms minėtoms valstybėms narėms bendra tai, kad yra didelis mokyklas paliekančių ir nekvalifikuotų jaunų darbininkų, darbo rinkoje ieškančių darbo, skaičius;

P. kadangi gegužės mėn. Europos Komisija pasiūlys savo 2012 m. kiekvienai šaliai konkrečias rekomendacijas, taip pat savo komunikate valstybėms narėms dėl jaunimo galimybių iniciatyvos atkreipia dėmesį į tai, kad ypač tos valstybės narės, kuriose ypatingai aukštas jaunimo nedarbo lygis, turėtų net nelaukdamos minėtų rekomendacijų imtis ryžtingų priemonių, kurios neleistų anksti palikti mokyklos, ugdyti darbo rinkai pritaikytus įgūdžius, remti įsidarbinimą pirmą kartą ir mokymąsi darbo vietoje ir palengvinti galimybę turėti pirmąjį darbą;

Q. kadangi per 2012 m. sausio 30 d. vykusį Europos Vadovų Tarybos susitikimą Europos Komisijos Pirmininkas H. M. Barroso paskelbė, kad 82 milijardai eurų iš struktūrinių fondų dar bus skirti ir gali būti perskirstyti;

1. pritaria Komisijos komunikatui dėl jaunimo galimybių iniciatyvos, parengtos pagal ankstesnes Komisijos iniciatyvas dėl jaunimo judumo ir naujų gebėjimų ir naujų darbo vietų ir pagal daugelį kitų iniciatyvų, paskelbtų komunikatuose, tačiau labai abejoja, ar pasiūlytas veiksmų mastas yra proporcingas dabartiniam jaunimo nedarbo krizės, kurią patiria daugelis valstybių narių, sąlygomis lygiui;

2. pažymi, kad jaunimo nedarbo padėtis labai priklauso nuo bendros ekonominės padėties; pritaria Komisijos komunikatui „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas" ir ragina ES valstybių ir vyriausybių vadovus nedelsiant pristatyti Europos investicijų planą, kuriuo būtų skatinamas integracinis, tvarus ir darbo vietas kuriantis augimas;

3. pritaria Europos Vadovų Tarybos pareiškimui, kuriame valstybės narės raginamos parengti nacionalines schemas, panašias į „Jaunimo garantijų" iniciatyvą, ir ragina valstybes nares paremti šį prašymą, taikant nacionaliniu lygmeniu skubias ir konkrečias

priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad per keturis mėnesius po mokyklos baigimo jaunimas turėtų padorų darbą, išsilavinimą ar mokytųsi;

4. pritaria Komisijos iniciatyvai skatinti „Jaunimo garantijų“ iniciatyvą ir valstybėms narėms paskirti 4 milijonus eurų, kuriuos panaudojant būtų sukuriamos jaunimo garantijų programos, kurias taip pat turi remtų aktyvi darbo rinkos politika?, tačiau nuoširdžiai abejoja, kad ši suma yra reali, kad padėtų valstybėms, kuriose aukštas nedarbo lygis ir esama nacionalinio biudžeto suvaržymų, įdiegti minėto tipo garantijas;

5. pabrėžia, kad „Jaunimo garantijų“ iniciatyva turi būti teisiškai įvykdoma, siekiant veiksmingi pagerinti jaunimo padėtį užimtumo ir švietimo ar mokymo požiūriu ir palaipsniui išspręsti jaunimo nedarbo problemą Europos Sąjungoje;

6. džiaugiasi Komisijos ketinimu, nurodytu komunikate „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas”, iki 2012 m. pateikti pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl stažuočių kokybės sistemos ir dėl Tarybos rekomendacijos dėl jaunimo garantijų, ir primygtinai ragina valstybes nares patvirtinti šį pasiūlymą iki 2012 m. pabaigos;

7. pripažįsta, kad jaunimas kenčia darbo dėl diskriminacijos , kai nori įsitraukti į darbo rinką ir joje veikti, nes patenka į nesaugią padėtį ir gauna laikinąsias sutartis ir dėl tokios padėties būtina išsamiai laikytis lygių galimybių principo, įtvirtinto Europos teisės aktuose;

8. pabrėžia, kad jaunos motinos ypač patiria diskriminaciją darbo rinkoje, nes jų karjeroje atsiranda pertraukos dėl šeiminių įsipareigojimų; todėl ragina valstybes nares sustiprinti profesinio ir šeimos derinimo politiką, ypač sustiprinant Motinystės atostogų direktyvą ES lygmeniu ir suteikiant prieinamas, nebrangias ir geros kokybės vaikų ir suaugusių išlaikytinių priežiūros paslaugas;

9. yra įsitikinęs, kad vienas veiksmingiausių būdų sugrąžinti jaunimą į darbą yra numatyti sistemines reformas, skirtas nedarbo problemai spręsti ;

10. pritaria Komisijos Pirmininko H. M. Barroso iniciatyvoje išreikštam požiūriui, kad būtina siųsti vadinamąsias veiksmų grupes į tas valstybes nares, kurios didžiausias jaunimo nedarbo lygis,; ragina Komisiją tinkamu laiku informuoti Parlamentą apie darbotvarkes ir konkrečius minėtų veiksmų rezultatus; apgailestauja, kad tik Komisija įgaliojo ir išsiuntė veiksmų grupes, ir siūlo, kad ateityje Europos Parlamentas ir Taryba būtų glaudžiau įsitraukę į šį procesą;

11. ragina Komisiją įvertinti darbo rinkos reformų, kurias pasiūlė veiksmų grupės, poveikį atitinkamų valstybių narių užimtumo lygiui ir užimtumo kokybės standartams;

12. kviečia Komisiją nedelsiant 2012 m. patvirtinti Europos kokybės sistemos reglamentą ir apibrėžti aukštos kokybės stažuočių suteikimą ir priėmimą paremiančių nuostatų minimalius standartus;

13. ragina valstybes nares pagerinti visuomenės informavimą apie profesinį mokymą ir švietimą bei apie jų kokybę ir taip pagerinti jų statusą, nes profesinis mokymas yra aukštojo mokslo alternatyva;

14. yra įsitikinęs, kad judumas ir galimybės dirbti kitoje valstybėje narėje gali tapti svarbiu žingsniu, kuris nulemtų geresnes jaunimo galimybes gauti prieigą prie darbo rinkos; todėl pripažįsta iniciatyvos „Erasmus visiems“ išplėtimo svarbą ir rekomenduoja, kad didelis dėmesys šioje programoje būtų skirtas jaunimo ir studentų, besimokančių pagal profesinio mokymo programą, darbo patirčiai, įgytai užsienyje;

15. ragina valstybes nares numatyti ir įvertinti privalomus jaunimo tikslus, ypatingą dėmesį skiriant kokybės ir į jaunimą orientuotoms politikos šakoms, vadovaujantis strategija „Europa 2020“, bei jas įtraukiant į nacionalines reformos programas;

16. ragina Komisiją į Europos semestrą aiškiai įtraukti jaunimo nedarbo klausimą, ir kad jis taptų strategijos „Europa 2020“ vienu iš tikslų;

17. ragina valstybes nares, kuriose mažas nedarbo lygis arba kurios sėkmingai įdiegė jaunimo garantijas, pavyzdžiui, Austrija, aktyviai bendradarbiauti su tomis valstybėmis narėmis, kurios ypač paliestos didelio jaunimo nedarbo, perduoti joms praktinę patirtį ir sėkmingus modelius, siekiant užpildyti didėjančią spragą tarp jų nedarbo lygių ir kartu sukurti geresnę ir integracinę, į jaunimą orientuotą užimtumo politiką, kuri darytų teigiamą poveikį;

18. ragina Komisiją ir valstybes nares įvertinti ypatingus iššūkius, su kuriais susiduria jaunimas, siekiantis gauti socialinę apsaugą ir norintis išvengti socialinės atskirties; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti priemones, kuriomis jaunimui būtų palengvinama prieiga prie socialinės apsaugos ir darbo užmokesčio;

19. apgailestauja dėl to, kad nors nuo krizės pradžios jau skaičiuojami ketvirti metai, vis dar lieka nepanaudota 82 milijardai eurų pagal 2007–2013 m. finansinę perspektyvą; ragina Komisiją prioritetine tvarka pasiūlyti didžiąją 82 mlrd. EUR sumos dalį perskirti jaunimo, ypač MVĮ, projektams, siekiant padidinti jaunimo padoraus užimtumo galimybes; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę padidinti bendrą finansavimą aštuonioms valstybėms, kuriose ypač aukštas nedarbo lygis;

20. ragina Komisiją ieškoti kitų ir daugiau siekiančių finansavimo išteklių, sprendžiant gilią jaunimo nedarbo lygio problemą;

21. mano, kad, rengiant 2014–2020 m. finansinę perspektyvą, ypatingai svarbu skirti lėšų jaunimui,, ypač neturinčiam darbo ir nesimokančiam;

22. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visos šios lėšos būtų? paskirstytos aktyviai dalyvaujant socialiniams partneriams ir jaunimo organizacijoms;

23. pritaria Komisijos pasiūlymui skatinti jaunimo darbo jėgos judumą, kuris įtrauktas į naują Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programą, siekiant skatinti jaunimą ieškoti darbo valstybėse narėse ir regionuose, kuriuose trūksta kvalifikuotos darbo jėgos; todėl ragina daugiau dėmesio skirti jaunimo padėčiai, ypač atsižvelgiant į pereinamąjį laikotarpį nuo mokyklos iki darbo vietos, siekiant sumažinti ankstyvo mokyklos palikimo atvejų skaičių ir dėl kokybiškų stažuočių ir praktikos; pabrėžia, kad norint skatinti darbo jėgos judumą būtina kartu gerinti socialinę apsaugą ir mažinti judumo kliūtis, ypač jauniems darbuotojams, kuriems kyla grėsmė, socialinių teisių ir socialinės apsaugos

požiūriu;

24. ragina Komisiją ir valstybes nares finansuoti judumo programas, kuriose dėmesys skiriamas jaunimo mokymui ir užimtumui naujose srityse, kuriose didėtų ekonomikos atsigavimas, ypač aplinką tausojančiose darbo vietose ir priežiūros pobūdžio darbo vietose, kuriose galėtų dirbti tiek vyrai, tiek ir moterys;

25. ragina valstybes nares įdiegti vadinamąsias dvigubas švietimo sistemas, taikomas visoms profesijoms, kurioms nėra būtinas aukštasis išsilavinimas, įskaitant nustatyti tikslinius rodiklius tam tikro dydžio įmonėms, kurios turėtų pasiūlyti praktiką ir skatinti įdarbinti jaunimą;

26. ragina valstybes nares parengti labiau koordinuotą nacionalinių švietimo ir mokymo planų ir darbo rinkos poreikių strategiją, skirtą ne tik trumpalaikiam , bet ir vidurio bei ilgalaikiam laikotarpiams, siekiant per didelio kai kurių sektorių išsiplėtimo, ir pritaria naujų rinkos nišų sukūrimui ir išteklių perkėlimui iš tų sektorių, kuriuose mažėja darbo vietų, į besivystančius sektorius, pavyzdžiui į tvarios ekonomikos;

27. ragina patvirtinti Europos jaunimo užimtumo strategiją, pagal kurią būtų kuriamos padorios ir kokybiškos darbo vietas remiamos įmonės, labdaros organizacijos, valstybės institucijos ir kiti darbdaviai;

28. yra ypač susirūpinęs, kad didelis biudžeto, skirto švietimui, sumažinimas kai kuriose valstybėse narėse daro neigiamą poveikį ir jaunimo padėčiai, ir įgyvendinant Jaunimo iniciatyvos pasiūlymus; ragina Komisiją užtikrinti, kad rekomendacijos, skirtos valstybėms narėms, siekiant susigrąžinti fiskalinį tvarumą, nesumažintų ar nepakenktų ir (arba) jaunimo marginalizacijos ir atskyrimo nuo darbo rinkos prevencijos politikai netrukdo jaunimo užimtumo skatinimo ir socialinės įtraukties, ar ir programoms;

29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.